

De heer Alexander De Croo
Eerste Minister

Wetstraat 16
1000 Brussel

Brussel, 14 december 2023

Mijnheer de Eerste Minister,

Klimatarrest

Op 30 november jongstleden heeft het Hof van Beroep te Brussel de Belgische Staat, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Vlaamse Gewest gezamenlijk veroordeeld in de zgn. “Klimaatzaak”.

Anders dan de rechter in eerste aanleg, koppelt het hof van beroep concrete reductiebevelen aan deze veroordeling: tegen 2030 moet de uitstoot van broeikasgassen met 55 procent teruggebracht worden in vergelijking met 1990, en dit zowel voor niet-ETS emissies als ETS-emissies. In een later stadium kunnen dwangsommen gekoppeld worden aan deze veroordeling, afhankelijk van de uitstootcijfers van 2022 tot 2024.

Als vertegenwoordigers van de industrie willen we onze oprechte bezorgdheid uiten m.b.t. dit arrest, om de hierna toegelichte redenen.

Wij zijn van mening dat er meerdere juridische vragen kunnen worden gesteld bij het arrest. Zo rijst o.a. de vraag naar de verhouding tussen de veroordeling van de overheden en dwingende Europese wetgeving (o.a. het feit dat ETS-installaties zonder onderscheid worden meegenomen in de reductieverplichting, hetgeen resoluut ingaat tegen het Europese klimaatbeleid), de invulling van het foutbegrip (en meer in het algemeen de verhouding tussen rechter en wetgever in het algemeen) en de correcte toepassing van het causaliteits- en schadebegrip. Met betrekking tot elk van deze onderwerpen kan een rechtsvraag aan het Hof van Cassatie worden voorgelegd.

Het aanpakken van de klimaatproblematiek is een collectieve opdracht die een gecoördineerd beleid vergt. Bedrijven zetten zich actief in voor klimaatambities en werken aan oplossingen om CO₂-uitstoot te verminderen. Het arrest van 30 november 2023 doorkruist deze oefening, met ingrijpende gevolgen, zowel economisch (o.a. wat investeringsaantrekkelijkheid en *level playing field* - concurrentie - binnen Europa betreft) als maatschappelijk. Alvast uit de analyse van VEKA (Vlaams Energie- en Klimaatagentschap) blijkt dat er zeer drastische maatregelen nodig zullen zijn om aan de bijkomende, door het hof gestelde, eisen van het arrest te voldoen.

Het lijkt ons weinig opportuun dat de federale regering zou aangeven zich zomaar neer te leggen bij het feit dat klimaatbeleid voortaan in eerste instantie een zaak van rechterlijk beleid zou worden. Hierbij weze opgemerkt dat er na klimaat nog andere beleidsdomeinen kunnen volgen.

Om bovenstaande redenen achten wij het aangewezen dat ook de Belgische Staat cassatieberoep zou instellen tegen het arrest van 30 november 2023. Dit betreft uiteindelijk niets meer dan het uitputten van de rechtsmiddelen die elke rechtsonderhorige, zo ook de overheid, ter beschikking staan.

*

Gelet op het belang van deze kwestie, zullen onze respectieve raden van bestuur de ontwikkelingen in dit verband nauwgezet blijven opvolgen.

We danken u alvast voor uw reactie op onze oproep en staan ter beschikking voor verdere toelichting en overleg.

Met oprechte hoogachting,

Pieter Timmermans
CEO VBO-FEB

Hans Maertens
Gedelegeerd bestuurder VOKA

Cécile Neven
CEO UWE

Olivier Willocx
Gedelegeerd bestuurder BECI